

Privremeni podaci govore da nam se je društveni proizvod u četvrtom kvartalu 2013. godine dodatno smanjio za 1,2%. Tako je u prošloj godinini ostvaren pad društvenog proizvoda za 1%. Ustrajna depresija djeluje poput malarije za koju hrvatska vlast nikako da nađe lijeka. I ova 2014. godina mogla bi, ukoliko ne bljesne turizam, biti jednako depresivna kao što je bila i prošla godina.

Na žalost „statističari“ su bili ponovno u pravu. Kada su ekonomski analitičari, nazvani statističarima, ukazivali kako nema razloga vladinom optimizmu proglašavani su kritizerima postojećoj vlasti. Dok su bili u oporbi tadašnju vlast su proglašavali nesposobnom i tražili prijevremene izbore. Sada im opozicija, prethodna vlast, vraća istom mjerom. To i takvo ponašanja pokazuje da su politički interesi daleko iznad interesa građana. Naprosto nema nikakvih indikatora da se pozicija i opozicija žele mjenjati u pravcu državiškog, ako hoćete patriotskog, ponašanja. Vlast, vlast i samo vlast je bitna, ostalo su detalji.

U sadašnjem trenutku u žiži interesa je rebalans proračuna. Vladajući žele „posložiti priču“ kako bi proračun bio prihvatljiv EU, dok oporbi ništa ne odgovara što dolazi od strane vlasti. Vlast im vraća istom mjerom. Ta „igra“ vlasti i oporbe zbunjuje građane koji iz dana u dan postaju sve nervozniji. Nervozna bi, nedaj bože, mogla prerasti u nekontrolirane procese, koji će, sa svoje strane, onemogućiti bilo koji i bilo kakav prijedlog. Ne traži se izlaz iz ovog depresivnog stanja, već se građanima pokušava dokazati da je ona druga politička opcija kriva za sve. Zapravo kriva je pozicija i opozicija. To su idealni uvjeti za daljnju birokratizaciju sustava. Birokracija je uvijek i svuda ograničenje bez obzira da li ona djelovala u gospodarstvu, sindikatima ili državnoj upravi.

Dolazak na vlast Kukuriku koalicija pokrenula je promjene na području poreznog sustava. Dvije su bile bitne, a obje, krivo, proglašene su kao podrška poduzetnicima. Prva je bila povećanje stope PDV-a s 23 na 25% i druga smanjenje doprinosa s 15 na 13%. Danas svjedočimo kako se stopa doprinosa povećava na prijašnjih 15%, dok PDV ostaje na razini od 25%. Usput rečeno porezna stopa od 25% je nesnosno visoka ako nije u funkciji intervencionističkih ciljeva. Na žalost kod nas je oporezivanje isključivo u fiskalnoj funkciji, dok socijalni i ekonomski aspekti oporezivanja, za sve dosadašnje vlasti, su beznačajni, osim u slučaju političkih interpretacija prilikom povećanja porezne presije. Na žalost povećanje doprinosa neće riješiti probleme koje imamo. Problemi se mogu riješiti jedino i samo dinamiziranjem gospodarstva.

Politika koja se provodi ne dovodi u pitanje samo sadašnjost. U daleko većoj mjeri smanjujemo mogućnosti hrvatskog gospodarstva u budućnosti. Na prvom mjestu valja ukazati na nedopustivo stanje u obrazovnom i znanstvenom sustavu. Vlast koja ne prepoznaje značaj i ulogu obrazovnog i znanstvenog podsustava društvenog sustava čini kardinalnu grešku. Znanost, uključivo primjereno obrazovanje, temeljna je poluga razvoja. Moram reći da mi nije poznata niti jedno razvijeno, ili brzo rastuće, gospodarstvo koje ignorira stanje u znanstvenom i obrazovnom sustavu.

Na ovim sam stranicama više puta predlagao i pozivao ministra Jovanovića da preuzme ulogu koju mu je stanje u društvu silom prilika nametnuto. Na žalost gospodin Jovanović više raspravlja o odnosima s HDZ-om, Mamićem, itd., nego što se brine o stanju u obrazovnom i znanstvenom sustavu koji određuje budućnost Lijepe naše. Da ponovim. Predlagao sam i predlažem da se Ministarstvo znanosti i obrazovanja aktivno putem znanstvenih i obrazovnih institucija uključi u rješavanje gospodarskih problema. Zaista je neshvatljivo da imamo rješenja koja su izvučena iz rukava usprkos činjenici da nam znanstveni i obrazovni djelatnici stoje – „na ugaru“. Upravo naš indiferentni odnos prema znanju prisiljava hrvatsku vlast da dinamiziranje hrvatskog gospodarstva očekuje od inozemnih investitora čija je konačna učinkovitost, u najmanju ruku, sporna. Da budem potpuno jasan. Dinamiziranje razvoja polazi od nacionalne koncepcije i strategije razvoja, inozemni investitori su dobrodošli partner ukoliko nalaze svoj interes u osvarivanju nacionalne strategije razvoja. Beskriterijalni dolazak znači da će investitori doći u vrijeme svojih poslovnih interesa i otići kada ti interesi neće biti dostatni da bi ostali. Poslovna aktivnost koja nije zasnovana na znanju predstavlja tek poslovni izlet stranih investitora. Kako su sve dosadašnje vlade bile u funkciji gašenja požara, to bilo koje investicije postaju „slamka spasa“.

Spomenut ću po tisućiti put poreznu reformu. Hrvatski sam porezni sustav nazvao feudalnim što znači da je u uvjetima kapitalističkog sustava štetan i ograničenje za cjelokupni gospodarski, a pa time i društveni sustav. Umjesto da Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s Ministarstvom financija, Gospodarskom komorom, itd., pokrene poreznu reformu koja bi bila instrument rješenja postojećih problema porezni stručnjaci su nepotrebni, da ne kažem štetni jer svojim istupima ukazuju na probleme koji se iz dana u dan povećavaju. U kojem pravcu valja, po mome mišljenju, reformirati porezni sustav napisao sam u svome radu „Porezna reforma i hrvatska kriza“. U radu sam ukazao na neodrživost postojećeg sustava i politike. Gospoda ministri nisu se potrudili da ospore moje navode. Pravilo u Lijepoj našoj određeno je ignoriranjem svega i svakoga koji misli drugačije. To je moguće neko vrijeme, hrvatski slučaj pokazuje da je to moguće prilično dugo, ali to i takvo ponašanje nije moguće za sva vremena.

Poduzetnici su neki dan jasno dali na znanje da ova i ovakva institucionalna nesigurnost bitno

smanjuje poduzetničku aktivnost. Vlada i pojedini ministri ili šute, što je blaži oblik, ili prozivaju poslodavce kako su nedovoljno aktivni i kako im je ova vlast dala sve što je bilo moguće. Zapravo im nije dala ništa.

Sindikati usprkos velikom broju nezaposlenih ne žele shvatiti da hrvatsko gospodarstvo djeluje u uvjetima globaliziranog kapitalističkog sustava i da u svojim zahtjevima, da bi bili ostvarivi, moraju voditi brigu o položaju rada na globalnoj razini. U tom smislu valja interpretirati poruku njemačkih sindikata našim čelnicima. To, jer nije dovoljno dramatično, naša sredstva javnog priopćavanja su propustila da argumentirano obrazlože hrvatskim građanima. Dok sindikati traže opravdanje svoga postojanja mladi ljudi napuštaju Lijepu našu, pa se pitam što je s našom demografskom politikom? Sindikalnim sam čelnicima u više navrata ukazao na nedopustivo visoku poreznu presiju nadnica. Međutim, o tim pitanjima oni ne žele razgovarati. Upravo visoka porezna presija nadnica sugerira poduzetnicima da rad supstituiraju kapitalom. Tako priča o povećanju broja zaposlenih postaje pusto, neosnovano, obećanje.

Konačno, kada smo ulazili u EU političari su nam pričali kako postajemo dio velike obitelji i kako je tržište kojem pripadamo golemo – 500 miliona potrošača. Nisu nam rekli, a morali su, da usprkos carinama tijekom cijelog razdoblja ostvarujemo dramatično velike deficite u robnoj razmjeni s inozemstvom. Tvrdim da naše inferiorno gospodarstvo neće dobiti borbu na jedinstvenom tržištu, već je izgubiti a to znači još više nezaposlenih i socijalno ugroženih. Da je tome tako vidi se po odlasku poduzetnika.